

Ekonomisk trygghet vid ålderdom

11

Förslag till statsbudget för 2000

Ekonomisk trygghet vid ålderdom

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	7
2	Ekonomisk trygghet vid ålderdom.....	9
2.1	Omfattning.....	9
2.1.1	Justeringar till följd av ålderspensionsreformen	9
2.2	Utgiftsutvecklingen	9
2.3	Resultatbedömning	11
2.3.1	Tillståndet och utvecklingen inom området.....	11
2.3.2	De viktigaste statliga insatserna inom området och effekterna av dessa	13
2.3.3	Regeringens slutsatser.....	15
2.4	Skatteavvikelser	15
2.5	Anslag.....	18
A1	Ålderspensioner	18
A2	Efterlevandepensioner till vuxna	19
A3	Bostadstillägg till pensionärer	20
A4	Delpension.....	21

Tabellförteckning

Anslagsbelopp.....	7
2.1 Överföringar inom utgiftsområdet år 1999	9
2.2 Utgiftsutvecklingen.....	9
2.3 Utgiftsutvecklingen med fördelning efter kön	10
2.4 Utvecklingen av disponibla inkomster under 1980-talet och under 1990-talet samt skillnaden mellan dessa tidsperioder	11
2.5 Offentliga pensionsinkomster åren 1991 och 1996 för ålderspensionärer i olika inkomstgrupper. Exklusive de som under mätperioden blev änkor/änklingar	12
2.6 Skatteavvikelser	16
2.7 Utgiftsutvecklingen för de i utgiftsområde 11 ingående anslagen.....	17
2.8 Anslagsutvecklingen A1 Ålderspensioner	18
2.9 Överföring av utgifter från anslaget.....	19
2.10 Anslagsutveckling A2 Efterlevandepensioner till vuxna	19
2.11 Överföring av utgifter till anslaget	20
2.12 Anslagsutveckling A3 Bostadstillägg till pensionärer.....	20
2.13 Anslagsutveckling A4 Delpension	21

Diagramförteckning

2.1 Pensionärernas inkomststandard som andel av övrigas inkomststandard åren 1991 till 1998. 1996 års priser.....	12
2.2 Utvecklingen av antalet ålderspensionärer med pensionstillskott åren 1990–1981.....	12
2.3 Utvecklingen av antalet ålderspensionärer med BTP åren 1990–1998.....	13

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen

1. för budgetåret 2000 anvisar anslagen under utgiftsområde 11 *Ekonomisk trygghet vid ålderdom* enligt följande uppställning:

Anslagsbelopp

Tusental kronor

Anslag	Anslagstyp	
A1 Ålderspensioner	ramanslag	10 826 000
A2 Efterlevandepensioner till vuxna	ramanslag	12 988 000
A3 Bostadstillägg till pensionärer	ramanslag	9 682 000
A4 Delpension	ramanslag	122 800
Summa		33 618 800

2 Ekonomisk trygghet vid ålderdom

2.1 Omfattning

Utgiftsområde 11 omfattade t.o.m. budgetåret 1998 folkpension och pensionstillskott i form av ålderspension och efterlevandepension till vuxna samt bostadstillägg och särskilt bostadstillägg till folkpensionärer (BTP respektive SBTP).

Från och med budgetåret 1999 innefattar utgiftsområdet folkpension till ålderspensionärer som inte har rätt till tilläggspension, folkpension och tilläggspension i form av efterlevandepension, pensionstillskott såväl till ålderspension som till efterlevandepension, bostadstillägg till pensionärer samt delpensioner.

Den 1 januari 1999 bytte basbeloppet namn till prisbasbelopp. Fortsättningsvis kommer benämningen prisbasbelopp att användas även för tid före år 1999.

2.1.1 Justeringar till följd av ålderspensionsreformen

Ett led i införandet av det reformerade pensionsystemet har varit en omfördelning av pensionskostnaderna mellan statsbudgeten och den Allmänna pensionsfonden (AP-fonden). Detta innebär bl.a. att utgifterna för efterlevandepension i form av ATP, 12,2 miljarder kronor, fr.o.m. år 1999 belastar utgiftsområde 11 och att utgifterna för folkpension till ålderspensionärer som har rätt till tilläggspension, 41,8 miljarder kronor, har överförts från utgiftsområdet till AP-fonden. Ytterligare en ändring vid årsskiftet 1998/1999 var att delpensionerna har överförts till utgiftsområdet som ett nytt anslag. Även den statliga ålderspensionsavgiften som betalas på delpensionerna har därvid belastat utgiftsområdet. Över-

föringarna uppdelade efter anslag framgår av tabellen nedan.

Tabell 2.1 Överföringar inom utgiftsområdet år 1999

Miljoner kronor

		Överföringar från anslaget	Överföringar till anslaget
A1	Ålderspensioner	41 800	0
A2	Efterlevandepensioner till vuxna	0	12 200
A4	Delpensioner ¹	0	259

¹ Anslaget delpension är nytt under utgiftsområdet.

2.2 Utgiftsutvecklingen

Tabell 2.2 Utgiftsutvecklingen

Miljoner kronor (löpande priser)

Utfall 1998	Anslag 1999 ¹	Utgifts-prognos 1999	Förslag anslag 2000	Beräknat anslag 2001	Beräknat anslag 2002
62 684	34 315	34 350	33 619	32 691	32 198

¹ Inklusive beslut till följd av förslag till tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 1999 i samband med den ekonomiska vårpropositionen.

Verksamhetsutfall och ekonomiskt utfall

Utgifterna minskade med ca 450 miljoner kronor mellan åren 1997 och 1998. Detta kan delvis förklaras med att den inkomstprövning av änkepensioner som infördes år 1997 fick fullt genomslag först år 1998. Den successiva avvecklingen av änkepensioneringen som påbörjades år 1990 får effekter på kostnadsutvecklingen först på mycket lång sikt till följd av de långtgående övergångsbestämmelserna.

Delvis kan de minskade utgifterna för utgiftsområdet hänföras till vissa strukturella föränd-

ringar av mer långsiktig karaktär. Således gäller att nyblivna pensionärer, såväl kvinnor som män, i regel har högre ATP än de äldre generationerna, varför behovet av grundskydd i form av pensionstillskott, bostadstillägg och särskilt bostadstillägg minskar. Av tabellen nedan framgår en ungefärlig fördelning av utgifterna mellan kvinnor och män.

Tabell 2.3 Utgiftsutvecklingen med fördelning efter kön

Miljoner kronor

	Kvinnor 1998	Män 1998	Totalt 1998
Ålderspensioner	32 200	20 500	52 700
Efterlevandepensioner till vuxna	400	100	500
Bostadstillägg till pensionärer	7 500	2 000	9 500
utgifterna totalt	40 100	22 600	62 700

Fördelningen mellan kvinnor och män är en uppskattning.

Förändringar

Genomförda under år 1998

- Ersättningsnivån för bostadstillägg har höjts från 83 procent till 85 procent.
- Den nedre åldersgränsen för uttag av ålderspension har höjts från 60 till 61 år.
- Tidpunkten för utbetalning av pension har tidigare lagts till den 18 respektive den 19 i varje månad.
- Sammanboende har likställts med makar vid beräkning av bostadstillägg.
- Privat pensionssparande betraktas inte längre som förmögenhet vid inkomstprövning av änkepension.
- Utbildningsbidrag som utges vid arbetsmarknadsutbildning skall anses som inkomst vid beräkning av bostadstillägg.
- Vid beräkning av bostadstillägg till pensionärer som har sin bostad i särskild boendeform beaktas inte längre privatbostaden vid inkomstprövning, om den andra maken bor permanent i bostaden.

Genomförda år 1999

- Det reformerade ålderspensionssystemet har införts.
- Prisbasbeloppet beräknas med ledning av hela prisförändringen.

- Prisbasbeloppet skall inte längre minskas när pensionsförmånerna beräknas.
- Ersättningsnivån för bostadstillägg har höjts från 85 procent till 90 procent.
- Pensionstillskottet och det särskilda bostadstillägget till pensionärer har höjts med 1,4 procentenheter.
- Små pensionsbelopp skall fortsättningsvis utbetalas i efterskott.

Förutom de nämnda ändringarna beslutades år 1998 att delpension inte skall kunna beviljas efter utgången av år 2000.

Mål

Målet för år 1999 är att ge ekonomisk stöd till äldre och efterlevande.

Prioriteringar för år 2000

- Under de senaste åren har flera förbättringar för pensionärgrupperna genomförts. Således minskas inte prisbasbeloppet längre när de pensionsförmåner som är knutna till prisutvecklingen beräknas. Också bostadsstödet för pensionärerna har förbättrats genom att ersättningsgraden för BTP har höjts. Regeringen kan även konstatera att de centrala delarna av pensionsreformen nu är på plats.
- Det nya reformerade pensionssystemet medför ökade möjligheter för den enskilde att påverka den framtida pensionens storlek. Förutsättningen är att det finns tillräckliga kunskaper om hur det nya pensionssystemet fungerar. Det är därför av stor vikt att kunskapen om pensionssystemet ökar. Detta skall framförallt uppnås genom fortsatta informationsinsatser.
- Den kvarvarande anpassningen av det reformerade ålderspensionssystemet skall genomföras.
- I många fall beräknas bostadstillägget med hjälp av schabloner. Regeringen avser under hösten 1999 att initiera en översyn av de schabloner som används i BTP-beräkningen.

2.3 Resultatbedömning

2.3.1 Tillståndet och utvecklingen inom området

Målet för utgiftsområdet år 1998 har varit att ge ekonomisk trygghet till äldre som tillgodoser ett rimligt och grundläggande konsumtionsbehov och tillgång till en bostad med tillfredsställande standard. Pensionssystemet skall vara långsiktigt stabilt.

Ålderspensionärernas ekonomi under 1990-talet

I departementspromemorian Sämre för mig Bättre för oss (Ds 1999:5) belyses saneringsprogrammets effekter för ålderspensionärernas inkomststandard. Av promemorian framgår att pensionärerna som kollektiv har ökat sin inkomststandard, både i reala termer och i förhållande till andra grupper.

Av promemorian framgår också att pensionärerna som individer hade en sämre inkomstutveckling mellan åren 1991 och 1996 än vad pensionärer i motsvarande ålder hade under 1980-talet. Orsaken är de förändringar i transfereeringssystemen som skett till följd av 1990-talets lågkonjunktur och det saneringsprogram som regeringen genomfört. På individnivå har således pensionärerna varit med och delat bördan av 1990-talets ekonomiska saneringsprogram.

Tabell 2.4 Utvecklingen av disponibla inkomster under 1980-talet och under 1990-talet samt skillnaden mellan dessa tidsperioder

Åldersgrupper	Utveckling 1984–1989 Procent	Utveckling 1991–1996 Procent	Differens mellan 1990-talets inkomstutveckling och 1980-talets Procentenheter
Pensionärer 66–72 år	2,7	-4,1	-6,8
Pensionärer 73–79 år	4,6	-1,0	-5,6
Pensionärer 80–86 år	1,9	-2,5	-4,4
Samtliga pensionärer 66–86 år	3,2	-2,9	-6,1
Ungdomar 18–29 år	43,1	16,1	-27,0
Medelålders 30–59 år	15,5	-4,3	-19,8
Samtliga i yrkesaktiv ålder	22,1	0,4	-21,7

Skydd för de sämst ställda pensionärerna

Av promemorian framgår även att de ekonomiskt svagaste pensionärerna har skyddats. Detta kan främst förklaras med införandet av det särskilda bostadstillägget som garanterar pensionärerna en viss minimistandard. Pensionärer med högre inkomst har fått sina pensioner sänkta med 2–4 procent mellan åren 1991 och 1996. Det är dock viktigt att komma ihåg, att sänkningarna helt eller delvis har eliminerats genom att prisbasbeloppet inte längre minskas. Ersättningsgraden i BTP har också höjts, vilket ytterligare har förbättrat pensionärernas ekonomiska situation. Av tabell 2.5 nedan framgår att det reala värdet av pensionsförmånerna har minskat mest bland pensionärer med medelinkomster. Av tabellen framgår vidare den disponibla inkomsten för pensionärer i olika inkomstgrupper, vilken påverkas dels av arbets- och kapitalinkomster, dels av justeringar i skattesystemen.

Tabell 2.5 Offentliga pensionsinkomster åren 1991 och 1996 för ålderspensionärer i olika inkomstgrupper. Exklusive de som under mätperioden blev änkor/änklingar

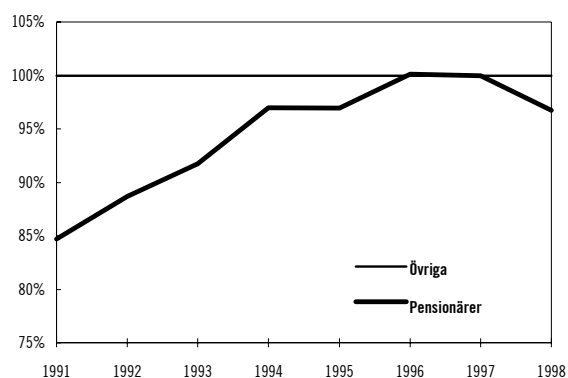
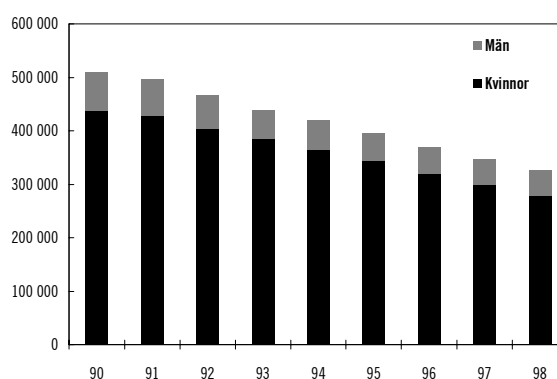
Belopp i 1996 års priser

		Medelinkomst 1991	Medelinkomst 1996	Förändring i kronor 91/96	Förändring i procent 91/96
Inkomst- grupp 1	Disp. inkomst	51 521	55 389	3 868	7,5
	Off. pension	49 935	50 927	992	2,0
Inkomst- grupp 2	Disp. inkomst	70 182	70 947	765	1,1
	Off. pension	70 452	68 889	-1 563	-2,2
Inkomst- grupp 3	Disp. inkomst	86 742	83 250	-3 492	-4,0
	Off. pension	92 368	88 321	-4 047	-4,4
Inkomst- grupp 4	Disp. inkomst	104 194	99 155	-5 039	-4,8
	Off. pension	113 373	108 020	-5 353	-4,7
Inkomst- grupp 5	Disp. inkomst	175 576	156 171	-19 405	-11,1
	Off. pension	143 023	137 138	-5 885	-4,1

Pensionärerna som kollektiv

På individnivå fick pensionärerna sänkt köpkraft under perioden 1991–96. Om vi studerar pensionärerna som grupp blir bilden en annan. Pensionärerna som grupp har ökat sin inkomststandard under 1990-talet, både i reala termer och i förhållande till andra åldersgrupper. Detta förhållande beror enligt promemorian på flera faktorer. Nyblivna pensionärer har i genomsnitt högre ATP-poäng, och därmed högre inkomster, än de som redan finns i gruppen. Detta höjer för varje år gruppens inkomststandard. Vidare drabbades personer i yrkesverksam ålder betydligt hårdare än pensionärerna av saneringsprogrammet. Arbetslöshet drabbar heller inte pensionärer i särskilt hög grad. Pensionärerna som grupp har därför förlorat mindre än vad andra åldersgrupper har gjort.

Det faktum att nyblivna pensionärer har en relativt hög inkomststandard leder till att antalet ålderspensionärer med pensionstillskott (PTS) stadigt minskar; de nyblivna pensionärerna behöver PTS i allt mindre utsträckning.

Diagram 2.1 Pensionärernas inkomststandard som andel av övrigas inkomststandard åren 1991 till 1998. 1996 års priser**Diagram 2.2 Utvecklingen av antalet ålderspensionärer med pensionstillskott åren 1990–1998**

Delgrupper inom pensionärskollektivet

Ålderspensionärerna är självfallet inte någon homogen grupp. Det är således möjligt att finna ganska stora skillnader i standard mellan olika delgrupper i pensionärskollektivet. Ovan konstaterades att yngre pensionärer i genomsnitt har högre ATP-poäng än äldre. Yngre pensionärer har också oftare arbetsinkomster och vissa typer av tidsbestämda avtalspensioner som höjer inkomsterna under första tiden som pensionär, men som minskar eller upphör då de blir äldre pensionärer. Vidare kan man hos de yngre pensionärerna finna en mindre andel ensamhushåll. Eftersom det per person är billigare att bo två personer i ett hushåll än att bo ensam får ensamstående, allt annat lika, lägre inkomststandard än gifta eller samboende.

Skillnad i inkomststandard mellan män och kvinnor

Ytterligare en faktor som bidrar till att äldre pensionärer har lägre inkomststandard än yngre är att kvinnor, som i genomsnitt har en lägre inkomststandard än män, är överrepresenterade bland de äldre.

Behovet av bostadsstöd mindre

ATP-systemets successiva mognad präglar även behovet av bostadstillägg. Följaktligen minskar andelen pensionärer som uppbär BTP för varje år. År 1990 erhöll knappt en tredjedel av ålderspensionärerna bostadstillägg (då var bostadstillägget kommunalt). I december 1998 hade andelen ålderspensionärer med beviljat BTP sjunkit till en fjärdedel. Av dessa var 81 procent kvinnor och 19 procent män. Hur antalet ålderspensionärer med BTP har förändrats över tiden redovisas i diagrammet nedan.

Det särskilda bostadstillägget till pensionärer (SBTP) har skyddat pensionärerna med de lägsta inkomsterna från saneringsprogrammets effekter. Behovet av SBTP har minskat sedan år 1997 till följd av att ersättningsgraden i BTP har höjts år 1998 och år 1999. Således har antalet SBTP-tagare minskat.

De kommunala avgifterna och pensionärernas standard

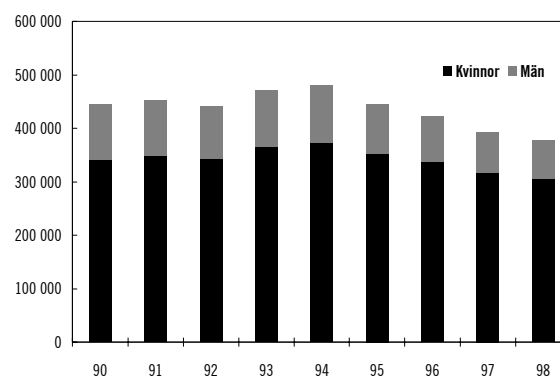
Det finns många faktorer som påverkar pensionärernas standard. Ovan nämns att boendekostnader har betydelse. En annan faktor som påverkar är kommunernas avgifter för olika tjänster. Kommunernas avgifter är ofta olika och svåra att överblicka. De bygger i de flesta fall på en

kombination av en grundavgift, en inkomstrelaterad avgift och en avgift som är beroende av serviceinsatsens storlek. Promemorian Sämre för mig Bättre för oss analyserar hur kommunernas avgifter för hemtjänst påverkar pensionärernas ekonomiska situation.

Drygt 10 procent av ålderspensionärerna har utgifter för kommunal hemtjänst i olika former. Omsorgstagarna är överrepresenterade bland de äldre, de ensamstående och bland kvinnorna, det vill säga i grupper som redan i utgångsläget har en lägre inkomststandard än genomsnittet för ålderspensionärer. Det kan konstateras att de som hade utgifter för hemtjänst år 1996 endast hade omkring 80 procent av de övrigas inkomststandard, redan innan hemtjänstavgiften var avdragen. Då avgiften dragits ifrån inkomsten minskade denna andel med ytterligare knappt 5 procent.

Män betalar något högre avgifter än kvinnor. Det är även större skillnad i inkomststandard mellan de som har hemtjänst och de som inte har det bland män än bland kvinnor. Då omsorgstagarna grupperas utifrån både inkomststandard och hemtjänstens omfattning, visar det sig att de med hög inkomst och stor insats betalar de högsta avgifterna, medan de med låga inkomster och liten insats betalar de lägsta.

Diagram 2.3 Utvecklingen av antalet ålderspensionärer med BTP åren 1990–1998

2.3.2 De viktigaste statliga insatserna inom området och effekterna av dessa

Beslut om ett reformerat ålderspensionssystem

I juni 1998 fattade riksdagen beslut om att införa ett nytt system för ålderspensionering (prop. 1997/98:151 och prop. 1997/98:152, bet.

1997/98:SfU13 och SfU14, rskr. 1997/98:315 och 320). Den nya pensionen införs successivt från år 1999, och de första utbetalningarna av inkomstrelaterad pension sker år 2001. Första utbetalningarna av garantipension från det nya systemet sker år 2003.

Överenskommelse om återstående frågor i pensionsöverenskommelsen

I juni 1999 kom de fem partierna bakom pensionsöverenskommelsen överens om de fem återstående frågorna i pensionsöverenskommelsen. Dessa är balanseringen av pensionssystemet, överföringen av medel från AP-fonden till statsbudgeten (s.k. finansiell infasning), rätt att kvarstå i arbete upp till 67 år, avgiftsväxlingen samt AP-fondens organisation och placeringsregler.

Förslaget till balanseringen har presenterats i departementspromemorian Ds 1999:43. Förslaget syftar till att säkerställa pensionssystemets långsiktiga finansiella stabilitet. Detta sker genom att det för varje år beräknas den största pensionsskuld som kan finansieras vid den givna avgiftsprocentsatsen för inkomstpension (16 procent) utan risk för varaktiga underskott. Balanseringen utlöses om systemets faktiska pensionsskuld skulle komma att överstiga summan av den maximala skulden och tillgångarna i buffertfonden. En proposition om automatisk balansering planeras till våren år 2000.

I departementspromemorian Höjd ålder för avgångsskyldighet till 67 år (Ds 1999:39) presenterar regeringen ett förslag som innebär att åldern för avgångsskyldighet höjs. Förslaget avses att träda ikraft om parterna på arbetsmarknaden inte före årsskiftet 1999/2000 har kommit överens om en motsvarande ändring. Enligt förslaget skall de avtal som har en avgångsskyldighet mellan 65 och 67 års ålder ändras så att åldersgränsen i stället blir 67 år. Möjligheten för arbetsmarknadens parter att avtala om avgångsskyldighet för arbetstagare före 65 års ålder be hålls.

Vad gäller avgiftsväxlingen innebär överenskommelsen från juni 1999 att den allmänna pensionsavgiften höjs till 7 procent. Vidare höjs ålderspensionsavgiften och den statliga ålderspensionsavgiften till 10,21 procent. Regeringen föreslår dessa höjningar i avsnitt 8 i volym 1. Detta ger utrymme för en sänkning av arbetsgivaravgifterna. I avsnitt 8 föreslås således att det sammantagna uttaget av socialavgifter och allmän löneavgift sänks med 0,14 procentenheter.

Från och med år 1999 dras den allmänna pensionsavgiften av från inkomsterna vid beräkning av pensionsgrundande inkomst. Detta avdrag innebär att avgifterna (allmän pensionsavgift, ålderspensionsavgift och den statliga ålderspensionsavgiften) år 1999 betalas för inkomster upp till 8,06 förhöjda prisbasbelopp. Enligt pensionsöverenskommelsen skall denna gräns höjas till 8,07 förhöjda prisbasbelopp.

Enligt den ursprungliga pensionsuppställningen år 1994, och enligt riksdagsbeslut år 1998, skulle finansieringen av pensionerna ske genom att pensionsavgiften på 18,5 procent betalas till hälften via arbetsgivaravgifter och till hälften via allmänna pensionsavgifter av löntagarna. 9,25 procent av den pensionsgrundande inkomsten motsvarar 8,47 procent av bruttoinkomsten. De fem partierna bakom överenskommelsen står fast vid att pensionssystemet skall finansieras med lika stora delar ålderspensionsavgift och allmän pensionsavgift. Beredningen har dock visat att detta innebär flera tekniska problem. Frågan om en hälftindelning av pensionsavgiften i en arbetsgivaravgift och en allmän pensionsavgift på inkomster upp till pensionstaket skall hanteras parallellt med skattereformen. En avstämning av resultatet sker före halvårsskiftet år 2000.

Överenskommelsen om finansiell infasning innebär att ett belopp om 155 miljarder kronor överförs från AP-fonden till statsbudgeten den 1 januari 2001. Därigenom uppgår överföringarna från AP-fonden, inklusive redan tidigare beslutade överföringar, till ett belopp som på AP-fondens behållning motsvarar en engångsöverföring, om 258 miljarder kronor. En ny bedömning av ålderspensionssystemets finansiella ställning kommer att göras år 2004. Om det då bedöms möjligt utifrån rimliga antaganden om tillväxt och avkastning, skall ytterligare medel föras från fonden till statsbudgeten den 1 januari 2005. En proposition om den finansiella infasningen och förslag till en ny organisation och nya placeringsregler för AP-fonden kommer att lämnas till riksdagen under hösten 1999.

Prisbasbeloppet minskas inte vid beräkning av pensionsförmåner

Som ett led i saneringsprogrammet har prisbasbeloppet från och med år 1993 minskats med 2 procent vid beräkning av pensionsförmåner. Från och med år 1999 skall inte någon motsvarande minskning göras.

Ersättningsnivån för BTP har höjts från 83 procent till 90 procent

År 1997 sänktes ersättningsnivån för BTP från 85 till 83 procent. År 1998 kunde ersättningsnivån återställas. År 1999 höjdes ersättningsnivån till 90 procent. För en enskild pensionär medförde 1999 års höjning att ersättningen från BTP-systemet maximalt steg med 195 kronor per månad. Denna höjning får bl.a. pensionären i inkomstgrupp 1 i tabell 2.5, om han eller hon har en boendekostnad om 4 000 kronor. Även pensionärer med högre inkomster (inkomstgrupperna 2–5 i tabell 2.5) kan erhålla BTP och har därför genom höjningen av ersättningsnivån fått ytterligare kompensation för att värdet av deras pensionsförmåner sänktes under åren 1991–1996.

Pensionstillskottet och det särskilda bostadstillägget har höjts med 1,4 procentenheter

Regeringen konstaterade i propositionen Vissa ändringar i läkemedelsförmånen m.m. (Prop. 1998/99:106) att samhällets kostnader för läkemedel ökar i en takt som inte är acceptabel. För att motverka detta höjdes gränsen för högkostnadsskyddet på läkemedel. För den enskilda konsumenten innebar detta en höjning av läkemedelsutgifterna med högst 42 kronor per månad. Regeringens uppfattning var dock att pensionärer med de lägsta pensionerna bör skyddas från den nämnda utgiftsökningen. Med anledning av detta höjdes pensionstillskottet och det särskilda bostadstillägget till pensionärerna med 1,4 procentenheter. Det särskilda grundavdraget till folkpensionärer anpassades till ändringen av pensionstillskottet.

Äldre invandrare

Genom tilläggsdirektiv (1998:70) till socialtjänstutredningen har beaktats de ekonomiska villkoren för vissa äldre invandrare. Utredningen har nyligen lämnat sitt betänkande Socialtjänst i utveckling (SOU 1999:97).

2.3.3 Regeringens slutsatser

Det omfattande saneringsprogrammet som genomförts har inneburit ekonomiska påfrestningar för många grupper i samhället. När ekonomin nu har vänt och statens finanser är i balans har en prioriterad åtgärd, enligt vad som även framgår av 1999 års budgetproposition, varit att följa upp saneringsprogrammets effekter för

pensionärsgруппerna. Resultat har presenterats i departementspromemorian Sämre för mig Bättre för oss (Ds 1999:5). En slutsats i promemorian är att pensionärer drabbats mindre än andra grupper av saneringsprogrammet och att de sämst ställda pensionärerna har skyddats fullt ut genom det särskilda bostadstilläggets konstruktion. Emellertid har det funnits behov av åtgärder som återställer köpkraften för det stora flertalet pensionärer som inte är berättigade till SBTP. Åtgärder i denna riktning är såväl beslutet att inte minska prisbasbeloppet vid beräkning av pensionsförmåner som höjningen av ersättningsgraden för BTP i två steg till det år 1999 gällande 90 procent.

Genom fempartiöverenskommelsen i juni 1999 är de kvarstående byggstenarna i pensionsreformen på plats. Resultatet är ett ekonomiskt och politiskt stabilt pensionssystem. Därigenom kan pensionerna för framtida ålderspensionärer tryggas och allmänhetens förtroende för pensionssystemet upprätthållas.

Det reformerade pensionssystemet innebär att det särskilda grundavdraget avskaffas och att den inkomstgrundade ålderspensionen beräknas på andra grunder än dagens ATP. Det är därför nödvändigt att det sker en anpassning av andra närliggande regelverk till det nya pensionssystemet. Ett led i anpassningen är det förslag till reformering och anpassning av reglerna för efterlevandepensioner som kommer att lämnas till lagrådet i november 1999. Förslag till anpassning av ålderspensioner till personer som inte berörs av reformen har utformats i Örgarpsutredningens betänkande Garantipension och Bosättningsstillägg för personer födda år 1937 eller tidigare (SOU 1999:17). Betänkandet överlämnades i februari 1998. Vidare lämnade BTP-utredningen i april 1999 betänkandet Inkomstprövning av bostadstillägg till pensionärer (SOU 1999:52) innehållande förslag till anpassning av BTP-systemet. Propositioner i nämnda frågor avses lämnas till riksdagen under år 2000.

2.4 Skatteavvikelser

Samhällets stöd inom utgiftsområde 11 redovisas i huvudsak som anslag på statsbudgetens utgifts-sida. Vid sidan av de stöd som redovisas via anslag finns dock även stöd på statsbudgetens inkomstsida i form av olika särregler i skattelagstiftningen. Dessa stöd brukar betecknas som

saldopåverkande skatteavvikelser. De kan t.ex. syfta till att påverka hushållens och företagens inkomster eller priser. Skatteförmånerna kan vara motiverade av fördelningspolitiska eller andra skäl. Om en sådan förmån på budgetens inkomstsida slopas, leder detta till en budgetförstärkning för den offentliga sektorn.

En brist i den traditionella redovisningen av anslag gäller den samtidiga förekomsten av skattepliktiga och icke skattepliktiga transfereringar på budgetens utgiftssida. Blandningen av skattepliktiga och icke skattepliktiga transfereringar medför att kostnaden för dessa stöd inte är direkt jämförbara.

I tabellen nedan anges bl.a. hur mycket bostadstilläggen till pensionärer skulle behöva höjas för att hushållens disponibla inkomster inte ska påverkas av en skattebeläggning. Skattebefrielsen för olika offentliga transfereringar brukar betecknas som icke saldpåverkande skatteavvikelser.

Tabell 2.6 Skatteavvikelser

Miljarder kronor

Namn på skatteavvikelsen	Skatteavvikelse brutto 1998	Skatteavvikelse brutto 1999	Skatteavvikelse netto 1998	Skatteavvikelse netto 1999
<i>Saldopåverkande avvikelser</i>				
Pensionskostnader för arbetstagare	6,69	8,48	3,65	4,69
Avdrag för pensionspremier	0,47	0,67	0,25	0,36
Avsättning till personalstiftelser				
Avkastningsskatt	17,19	16,25	12,03	11,37
S:a saldpåverkande avvikelser	24,35	25,40	15,93	16,42
<i>Icke saldpåverkande avvikelser</i>				
Bostadstillägg till pensionärer (KBT)	3,73	3,90	0,00	0,00
Särsk. grundavdrag för pensionärer	14,02	13,03	0,00	0,00
Delpension	0,15	–	0,00	–
S:a icke saldpåverkande avvikelser	17,9	16,93	0,00	0,00

Saldopåverkande avvikelser

Pensionskostnader för arbetstagare

Enligt kommunalskattelagen skall arbetsgivarens kostnader inte tas upp till beskattning hos arbetstagaren om kostnaderna avser tryggnad av pension genom avsättning eller pensionsförsäkring inom vissa ramar. Eftersom avsättningen utgör ersättning för utfört arbete ligger ersättningen till grund för en särskild löneskatt som arbetsgivaren skall betala. Skatteavvikelsen vad gäller inkomstskatten beror på skillnaden i marginalskatter vid avsättning och utbetalning av pension.

Avdrag för pensionspremier

Avdrag får göras för erlagda pensionspremier. Avdragen är begränsade beloppsmässigt och får i normalfallet ej överstiga ett halvt prisbasbelopp eller 10 procent av inkomsten då inkomsten är högre än ett prisbasbelopp. Om marginalskatten vid utbetalningen av pensionen är lägre än vid utbetalningen av premien uppstår en avvikelse. Skatteavvikelsen avser inkomstskatt.

Avsättning till personalstiftelser

Arbetsgivare har rätt att göra avdrag för medel som avsatts till personalstiftelse för tryggnad av pensionsutfästelse. Visst undantag finns för fåmansföretag med mindre än 30 årsarbetskrafter. Stiftelsen är mer förmånligt beskattad än näringsidkaren. Skatteavvikelsen avser inkomstskatt.

Avkastningsskatt

Avkastningen på medel reserverade för pensionsändamål beskattas lägre än annan avkastning på kapital. Avvikelsen uppkommer dels i näringsverksamhet, genom bolagens egna reserveringar och fonderingar i försäkringsbolag, dels i kapital genom det individuella pensionssparandet. Skattesatsen är satt till 15 procent på en schablonberäknad avkastning.

Icke saldpåverkande avvikelser*Bostadstillägg till pensionärer*

Ersättningen är skattefri. Skatteavvikelsen avser inkomstskatt.

Särskilt grundavdrag för pensionärer

Grundavdraget för skattskyldiga med folkpension (förtidspension, änkepension mm) avviker från det grundavdrag som aktiva skattskyldiga är berättigade till. Det särskilda grundavdraget är lika med folkpensionens grundbelopp plus pensionstillskott och reduceras med ökad pensionsinkomst. Avdraget kan dock aldrig vara lägre än det avdrag som aktiva skattskyldiga erhåller. Syftet med avdraget är att garantera pensionären ett visst belopp efter skatt. Avvikelsen avser inkomstskatt.

Delpension

Delpensionen är en skattepliktig och pensionsgrundande ersättning. Skatteavvikelsen avser den del av arbetsgivaravgifterna som avser allmän tilläggspension. I och med att statlig ålderspensionsavgift infördes på delpensionen fr.o.m. den 1 januari 1999 upphörde skatteavvikelsen fr.o.m. detta datum.

Tabell 2.7 Utgiftsutvecklingen för de i utgiftsområde 11 ingående anslagen*Miljoner kronor*

	Utfall 1998	Anslag 1999	Utgifts- prognos 1999	Förslag anslag 2000	Beräknat anslag 2001	Beräknat anslag 2002
A1 Ålderspensioner	52 674	11 536	11 485	10 826	10 104	9 557
A2 Efterlevandepensioner till vuxna	476	12 734	12 666	12 988	13 091	13 318
A3 Bostadstillägg till pensionärer	9 535	9 841	9 940	9 682	9 411	9 279
A4 Delpension	0	204	259	123	85	44
Totalt för utgiftsområde 11	62 684	34 315	34 350	33 619	32 691	32 198

2.5 Anslag

A1 Ålderspensioner

Tabell 2.8 Anslagsutvecklingen A1 Ålderspensioner

Tusental kronor

1998	Utfall	52 673 501	Anslags- sparande	80 303
1999	Anslag	11 536 000	Utgifts- prognos	11 485 000
2000	Förslag	10 826 000		
2001	Beräknat	10 104 000		
2002	Beräknat	9 557 000		

År 1998 omfattade anslaget folkpensionen i form av ålderspension. Förutom grundförmånen ingick de särskilda folkpensionsförmåner pensionstillskott och särskilt pensionstillägg till folkpension för långvarig vård av sjukt eller handikappat barn. I anslaget ingick dessutom barn-tillägg till ålderspension och hustrutillägg. För budgetåret 1999 har utgifterna för folkpensionens grundförmån till personer med ATP överförts från anslaget till AP-fonden.

Utgifterna för anslaget uppgick år 1998 till 52 674 miljoner kronor. Anslagsbeloppet för samma år uppgick till 52 492 miljoner kronor. Anslaget överskreds således med 182 miljoner kronor eller 0,3 procent. Anslaget beräknas för år 1999 underskridas med 51 miljoner kronor. Kvarvarande anslagssparande uppgår därmed till 131 miljoner kronor. Regeringen föreslår i denna proposition att anslagssparandet delvis tas i anspråk för finansiering av överskridandet för anslag A4 Delpensioner.

År 1998 uppgick folkpensionen för en ensamstående pensionär till 96 procent och för en gift ålderspensionär till 78,5 procent av prisbasbeloppet sedan det hade minskats med 2 procent.

Ålderspensionär med låg eller ingen ATP har rätt till pensionstillskott. Pensionstillskottet reduceras med ATP-beloppet krona för krona. Pensionstillskottet till ålderspensioneringen uppgick år 1998 till 55,5 procent av prisbasbeloppet sedan det hade minskats med 2 procent. Pensionstillskottet har höjts den 1 juni 1999 och uppgår nu till 56,9 procent av prisbasbeloppet.

Anslaget ålderspension i form av folkpension och pensionstillskott finansieras via allmänna skattemedel. Utgiftsstyrande faktorer för anslaget är i första hand prisbasbeloppets utveckling, befolkningsutvecklingen samt utvecklingen av den genomsnittliga pensionsnivån i ATP-systemet.

Resultatinformation

Antalet ålderspensionärer är förhållandevis stabilt, dock har en viss ökning i antalet personer med förtida uttag kunnat skönjas under de senaste åren. Detta bland annat har inneburit att medelbeloppet från folkpensioneringen årligen har minskat. Också år 1998 var andelen personer med förtida uttag förhållandevis hög bland de nytillkomna ålderspensionärerna, vilket innebar att medelbeloppet från folkpensioneringen var något lägre jämfört med år 1997. Det motsatta förhållandet gällde ATP-pensionerna. Den genomsnittliga ålderspensionen från tilläggspensioneringen steg med 0,03 prisbasbelopp mellan åren 1997 och 1998. Detta i sin tur resulterade i att såväl antalet personer med pensionstillskott som den genomsnittliga ersättningen sjönk år 1998 jämfört med året innan.

Slutsatser

Riksförsäkringsverket beräknar i budgetunderlaget utgifterna för anslaget ålderspensioner i form av folkpension under budgetåret 1999 till 11 585 000 kronor. Det jämfört med år 1998 låga beloppet beror på att anslaget från och med budgetåret 1999 inte längre belastas med folkpensionens grundbelopp till de ålderspensionärer som också uppbär tilläggspension. I stället belastar dessa utgifter ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten. Överföringarna redovisas i tabellen nedan.

Till följd av uppdelningen av betalningsansvaret mellan statsbudgeten och AP-fonden har de tidiga prognoserna för anslaget karaktäriserats av osäkerhet. Följaktligen tyder utfallet för första halvåret 1999 på att utgiftsnivån för det innevarande året kommer att vara lägre än den som beräknades i Riksförsäkringsverkets budgetunderlag. Med beaktande av detta, omräknat med aktuell befolkningsprognos och med hänsyn tagen till höjningen av pensionstillskottet år 1999, beräknas utgifterna för budgetåret 1999 till 11 485 000 000 kronor.

Tabell 2.9 Överföring av utgifter från anslaget

Tusental kronor

	Utgifter som kvarstår inom anslaget	Utgifter som förs från anslaget	Totala utgifter för folkpension
1999	7 351 000	41 757 000	49 108 000
2000	6 888 200	42 575 800	49 464 000
2001	6 439 700	43 526 700	49 966 400
2002	6 105 000	44 974 500	51 079 500

Vad gäller de kommande åren är regeringens bedömning att antalet ålderspensionärer kommer att vara relativt stabilt. Trenden att de nyblivna pensionärerna i genomsnitt har högre ATP jämfört med de äldre generationerna beräknas fortsätta. Detta innebär att allt färre personer kommer att helt sakna ATP eller ha en så låg sådan pension att pensionstillskottet kan vara aktuellt.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att 10 826 000 000 kronor anvisas under anslaget A1 Ålderspensioner för år 2000. För åren 2001 och 2002 beräknas anslaget till 10 104 000 000 kronor respektive 9 557 000 000 kronor.

A2 Efterlevandepensioner till vuxna

Tabell 2.10 Anslagsutveckling A2 Efterlevandepensioner till vuxna

Tusental kronor

			Anslags-sparande	
1998	Utfall	475 750		27 750
1999	Anslag	12 734 000	Utgifts-prognos	12 666 000
2000	Förslag	12 988 000		
2001	Beräknat	13 091 000		
2002	Beräknat	13 318 000		

Anslaget omfattar folkpension och pensionstillskott i form av omställningspension, förlängd omställningspension, särskild efterlevandepension och änkepension. Från och med budgetåret 1999 ingår även tilläggspension i form av efterlevandepension som en del av anslaget.

Utgifterna för anslaget uppgick år 1998 till 476 miljoner kronor. Anslagsbeloppet uppgick för samma år till 555 miljoner kronor. Anslaget underskreds därmed med 79 miljoner kronor, dvs. ungefär 14 procent av anslaget. Anslaget beräknas för år 1999 underskridas med 68 miljoner kronor eller ca 0,5 procent. Det totala anslags-

sparandet för år 1999 beräknas uppgå till 96 miljoner kronor.

För år 1998 utgavs omställningspension, förlängd omställningspension samt hel särskild efterlevandepension och oreducerad änkepension med 90 procent av prisbasbeloppet sedan detta minskats med två procent. Den som har låg eller ingen ATP kan dessutom få pensionstillskott. År 1998 uppgick pensionstillskottet till högst 61,5 procent av prisbasbeloppet sedan detta minskats med två procent. Pensionstillskottet har höjts den 1 juni 1999 och uppgår nu till 62,9 procent av prisbasbeloppet.

De utgiftsstyrande faktorerna för anslaget är främst prisbasbeloppsutvecklingen samt antalet kvinnor som är berättigade till änkepension. Anslaget har finansierats med allmänna skattemedel. Från och med budgetåret 1999 sker finansieringen med en ny efterlevandepensionsavgift.

Regeringens överväganden

Resultatinformation

Antalet änkepensioner från folkpensioneringen sjönk till 16 500 år 1998 från 25 000 året innan. Huvudsakligen kan nedgången förklaras med att den inkomstprövning som infördes den 1 april 1997 även fick genomslag år 1998.

Också antalet personer med omställningspension minskade mellan åren 1997 och 1998, från 2 070 personer till 1 090 personer. Detta kan förklaras med att omställningspension fr.o.m. år 1997 utges för en period på 6 månader istället för 12 månader som gällde tidigare. Regeländringen gav utslag på utgiftsutvecklingen även år 1998.

Förlängd omställningspension infördes den 1 januari 1990 och kan utbetalas upp till tolv år. Antalet personer som omfattas av förmånen ökar därför fortfarande. Antalet utbetalningar ökade mellan åren 1997 och 1998 med 240 personer. År 1998 utbetalades förlängd omställningspension till 3 190 personer.

Slutsatser

Riksförsäkringsverket beräknar i budgetunderlaget utgifterna för anslaget efterlevandepension för vuxna under budgetåret 1999 till 12 674 000 000 kronor. Den höga utgiftsnivån förklaras med att ATP till efterlevandepensionering fr.o.m. detta budgetår belastar anslaget. Ut-

gifterna som förs till anslaget från AP-fonden redovisas i tabellen nedan. Regeringen delar verkets bedömningar. Omräknat med aktuell antagandebild och med hänsyn till höjningen av pensionstillskottet beräknas utgifterna för budgetåret 1999 till 12 666 000 000 kronor.

Tabell 2.11 Överföring av utgifter till anslaget

Tusental kronor

	Totala utgifter	Utgifter som förts till anslaget (ATP)	Utgifter i form av folkpension
1999	12 666	12 197	469
2000	12 988	12 534	454
2001	13 091	12 658	433
2002	13 318	12 902	416

Den successiva avvecklingen av änkepensioneringen beräknas medföra en faktisk minskning av antalet utbetalda pensioner från tilläggs-pensioneringen under prognosperioden. Också utbetalningarna från folkpensioneringen beräknas årligen minska under de kommande åren. Detta förklaras delvis med att nytillkomna yngre änkor i regel har egen inkomst och därför inte blir berättigade till folkpension. De änkor som saknar egna inkomster är i regel äldre och övergår därför successivt till att lyfta folkpensionen i form av ålderspension.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att 12 988 000 000 kronor anvisas under anslaget A2 Efterlevandepensioner till vuxna för år 2000. För åren 2001 och 2002 beräknas anslaget till 13 091 000 000 kronor respektive 13 318 000 000 kronor.

A3 Bostadstillägg till pensionärer

Tabell 2.12 Anslagsutveckling A3 Bostadstillägg till pensionärer

Tusental kronor

			Anslags-sparande	
1998	Utfall	9 534 743		482 700
1999	Anslag	9 841 000	Utgifts-prognos	9 940 000
2000	Förslag	9 682 000		
2001	Beräknat	9 411 000		
2002	Beräknat	9 279 000		

Anslaget omfattar bostadstillägg och särskilt bostadstillägg till ålderspensionärer, förtidspensionärer samt till personer med efterlevandepen-

sion. Utgifterna för anslaget uppgick år 1998 till 9 535 miljoner kronor. Anslagsbeloppet uppgick för samma år till 9 654 miljoner kronor. Anslaget underskreds därmed med 119 miljoner kronor, dvs. ungefär 1 procent av anslaget. Det totala anslagssparandet för år 1998 uppgick till 483 miljoner kronor, vilket är 5 procent av anslaget. Anslaget för år 1999 beräknas överskridas med 99 miljoner kronor. Detta är 1 procent av anslaget. Anledningarna till överskridandet är dels att antalet BTP-tagare beräknas bli fler jämfört med beräkningarna när anslaget fastställdes, dels den i juni 1999 beslutade höjningen av ersättningsnivån för BTP.

År 1998 kunde BTP utges med maximalt 85 procent av bostadskostnaden mellan 100 kronor och 4 000 kronor per månad. Bostadstillägget är helt inkomstprövat och reduceras med 40 procent av årsinkomsten upp till ett halv prisbasbelopp och med 45 procent av inkomsten däröver.

Det särskilda bostadstillägget betalas ut som en utfyllnad om inkomsten efter det att bostadskostnaden är betald understiger nivån för vad som kan anses som skäligt. År 1998 var denna nivå 122 procent av prisbasbeloppet för en ensamstående och 101 procent av prisbasbeloppet för en gift pensionär. Beloppet för den skäliga levnadsnivån har höjts i juni 1999 med 1,4 procentenheter i samband med höjningen av pensionstillskottet.

Anslaget bostadstillägg till pensionärer finansieras via allmänna skattemedel. De utgifts-styrande faktorerna för anslaget är främst prisbasbeloppsutvecklingen, boendekostnadsutvecklingen och utvecklingen av medelpensionen i ATP-systemet.

Resultatinformation/Resultatbedömning

Antalet BTP-tagare minskade med 14 400 personer från 502 800 personer år 1997 till 488 400 personer år 1998. Den största nedgången skedde bland ålderspensionärer, men även antalet förtidspensionärer med BTP minskade något. Denna utveckling förklaras av att pensionsinkomsterna i regel är högre bland nyblivna pensionärer än bland de som sedan tidigare lyfter ålders- eller förtidspension. Antalet personer med SBTP minskade med ca 3 000 personer mellan åren 1997 och 1998, vilket var en effekt av att ersättningsnivån i BTP höjdes från 83 till 85 procent.

Bostadstillägget var tidigare kommunalt men är sedan den 1 januari 1995 statligt. Kommuner-
na kan dock t.o.m. år 2000 lämna komplette-
rande kommunalt bostadstillägg som helt finan-
sieras av resp. kommun. År 1998 utbetalades så-
dant kommunalt bostadstillägg till ca 27 000
pensionärer.

Slutsatser

Riksförsäkringsverket beräknar i budgetunder-
laget utgifterna för anslaget bostadstillägg till
pensionärer under budgetåret 1999 till
9 907 300 000 kronor. Omräknat med aktuell
befolkningsprognos, bostadskostnadsindex och
med hänsyn tagen till höjningen av SBTP
den 1 juni 1999 beräknas utgifterna för budget-
året 1999 till 9 940 000 000 kronor.

Vad gäller prognosperioden i sin helhet är re-
geringens bedömning att antalet BTP-tagare suc-
cessivt kommer att minska. Detta gäller såväl ål-
derspensionärer som förtidspensionärer och än-
kor.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår rege-
ringen att 9 682 000 000 kronor anvisas under
anslaget A3 Bostadstillägg till pensionärer för år
2000. För åren 2001 och 2002 beräknas medels-
behovet till 9 411 000 000 kronor respektive
9 279 000 000 kronor.

A4 Delpension

Tabell 2.13 Anslagsutveckling A4 Delpension

Tusental kronor

År	Utfall	0	Anslags- sparande	0
1998	Utfall	0		
1999	Anslag	204 009	Utgifts- prognos	259 400
2000	Förslag	122 800		
2001	Beräknat	84 900		
2002	Beräknat	43 500		

Anslaget omfattar delpension och är ett nytt an-
slag under detta utgiftsområde fr.o.m. år 1999.
Delpensionsavgiften har avskaffats fr.o.m. år
1999 och numera finansieras anslaget via allmän-
na skattemedel. Eftersom delpension ger pen-
sionsrätt i det reformerade ålderspensionssys-
temet skall anslaget belastas med statliga ålders-
pensionsavgifter. Delpensionssystemet kommer
successivt att avvecklas och nya delpensioner
kommer inte att beviljas efter år 2000.

Utgifterna för år 1999 beräknas överskrida an-
visade medel med 55 391 000 kronor eller ca 27
procent.

Regeringens överväganden

Resultatinformation

Delpensionsförsäkringen har haft till syfte att
möjliggöra en successiv övergång från förvärvs-
arbete till livet som pensionär. Den 1 juli 1994
ändrades reglerna inom delpensionsförsäkringen.
Detta innebar att omfattningen av den arbets-
tidsminskning som kompenserades genom del-
pension begränsades till tio timmar och att för-
säkringens kompensationsgrad sänktes från 65
procent till 55 procent. Antalet nybeviljade del-
pensioner har därefter minskat väsentligt till ca
850 per år från 16 000 personer åren 1993–1994.

Efter införandet av det reformerade ålderspensionssystemet finns inte längre behov av en sär-
skild delpension. Ålderspensionssystemet i sig
ger i framtiden stort utrymme för uttag av partiell ålderspension i kombination med fortsatt
förvärvsarbete såväl före som efter 65 års ålder.
Delpensionssystemet kommer därför att av-
vecklas.

Slutsatser

Riksförsäkringsverket beräknar i budgetunder-
laget utgifterna för delpension under budgetåret
1999 till 204 009 000 kronor. Utgiftsprognosen
har senare justerats till 259 400 000 kr. Skälet är
dels att utbetalda medel per person räknat i pris-
basbelopp är högre än tidigare beräknat, dels att
antalet personer som uppbär delpension är fler
än man tidigare räknat med. Överskridandet fö-
reslås finansieras med medel från A1 Ålders-
pension för år 1999.

Anslaget belastas med statlig ålderspensions-
avgift motsvarande 11 171 000 kronor år 2000,
7 724 000 kronor år 2001 och 3 956 000 kronor
år 2002. Den statliga ålderspensionsavgiften var
6,4 procent år 1999. Avgiften höjs år 2000 till
10,21 procent.

Anslaget kommer att avvecklas innebärande
att delpensioner inte kommer att nybeviljas efter
år 2000. Mot bakgrund av ovanstående föreslår
regeringen att 122 800 000 kronor skall anvisas
under anslaget A4 Delpensioner för år 2000. För
åren 2001 och 2002 beräknas anslaget till
84 900 000 kronor respektive 43 500 000 kronor.